

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (DZ.U z 2013 r. poz. 1232 z późniejszymi zmianami)

**INFORMACJA O ZAGROŻENIU POWAŻNĄ AWARIĄ PRZEMYSŁOWĄ
ZWIĄZANĄ Z DZIAŁALNOŚCIĄ ZAKŁADU DUŻEGO RYZYKA
PFLEIDERER SILEKOL Sp. z o.o.**

1. Oznaczenie zakładu- SILEKOL Spółka z o.o.

Nazwa zakładu : PFLEIDERER SILEKOL Spółka z o.o.
Adres: ul. Mostowa 30 K
47-220 Kędzierzyn-Koźle
KRS: 0000225788
NIP: 749-19-69-061
Kontakt: **Sekretariat**
tel.: 077 405 42 00
fax: 077 405 42 05
e-mail: silekol@silekol.pl
www: www.silekol.pl

Osoby upoważnione do przekazywania informacji:

Prezes Zarządu	tel. 077 405 42 00
Dyrektor Produkcji	tel. 077 405 42 40
Kierownik Wydziału Klejów i Formaliny	tel. 077 405 42 41

Lokalizacja:

PFLEIDERER SILEKOL Sp. z o.o. zlokalizowany jest w zamkniętej strefie przemysłowej na terenie GA ZAK S.A.-w południowej części miasta Kędzierzyn-Koźle.

2. PFLEIDERER SILEKOL Spółka z o.o. jako zakład podlegający przepisom dotyczącym zakładów o dużym ryzyku.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 roku, w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w PFLEIDERER SILEKOL Spółka z o.o. występują substancje niebezpieczne określone w załączniku do rozporządzenia tab.2 poz. 14 i 22:

metanol – w ilościach przekraczających wartość progową ZZR (500 Mg)

formaldehyd- w ilościach przekraczających wartość progową ZDR (50 Mg)

w związku z czym, SILEKOL został zaliczony do zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, o czym powiadomił Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej (PSP) w Opolu do dnia 31 maja 2016r.

Spółka posiada również opracowane dokumenty: Program Zapobiegania Awariom, Raporty o Bezpieczeństwie oraz Wewnętrzny Plan Operacyjno-Ratowniczy, które stanowią podstawę do opracowania Zewnętrznego Planu Operacyjnego- Ratowniczego przez PSP.

Wymieniane wyżej dokumenty zawierają analizę możliwych przyczyn i przebiegu zdarzeń oraz zasięgu skutków analizowanych zdarzeń (wybuchów, pożarów oraz skażeń toksycznych).

3. Opis działalności zakładu.

PFLEIDERER SILEKOL Sp. z o.o. jest producentem żywic klejowych i utwardzaczy stosowanych w przemyśle drzewnym oraz upłynniaczy stosowanych w budownictwie. Jednocześnie SILEKOL jest producentem formaldehydu w postaci wodnego roztworu zwanego formaliną stanowiącej półprodukt do wytwarzania żywic - głównych produktów zakładu.

Ponad pięćdziesięcioletnia tradycja produkcji żywic, bogate doświadczenie, nowoczesna technologia produkcji oraz wysoko wykwalifikowany personel, pozwalają na uzyskiwanie produktów najwyższej jakości.

W ofercie PFLEIDERER SILEKOL Sp. z o.o. znajduje się szeroki asortyment aminowych żywic klejowych wraz z utwardzaczami stosowanych do produkcji płyt wiórowych, płyt MDF, płyt HDF oraz sklejk suchy trwałej i wodoodpornej.

Od stycznia 2006 r. Spółka należy do Grupy Pfeleiderer Grajewo S.A

4. Stosowane substancje niebezpieczne.

Na terenie PFLEIDERER SILEKOL Spółka z o.o. występują następujące substancje niebezpieczne :

metanol oraz formaldehyd które zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 roku, w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej powodują zakwalifikowanie SILEKOLU do tego typu zakładu.

Metanol stanowi półprodukt do produkcji formaliny magazynowany na Instalacji Formaliny w dwóch zbiornikach magazynowych.

H225 Wysoce łatwopalna ciecz i pary.

H301+311+H331 Działa toksycznie po połknięciu, w kontakcie ze skórą lub w następstwie wdychania.

H370 Powoduje uszkodzenie narządów (oczu).

Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

a) Wygląd:	Bezbarwna ciecz
b) Zapach:	Aromatyczny
c) Temperatura topnienia/krzepnięcia:	-97,8 °C
d) Temperatura wrzenia:	64,7 °C
e) Temperatura zapłonu:	9,7 °C
f) Szybkość parowania;	5,3 (względem eteru dietylowego)
g) Temperatura samozapłonu:	455 °C
h) Górna/dolna granica palności lub	dolna 5,5% obj. górna 44% obj.

górna/dolna granica wybuchowości;	
i) Prężność par;	120 hPa w 20°C 510 hPa w 50°C
j) Gęstość par;	169,27 hPa w 25°C
k) Gęstość;	0,792g/cm ³ g/cm ³
l) Rozpuszczalność;	Rozpuszcza się w wodzie i w większości w rozpuszczalnikach organicznych.
m) Współczynnik podziału: n-oktanol/woda;	-0,77
n) Lepkość;	0,544-0,59 mPa*s (25°C)
o) Właściwości wybuchowe;	Pary mogą tworzyć mieszaniny wybuchowe Metanol: dolna 5,5% obj. górna 44% obj.
p) Grupa wybuchowości wg NFPA	IB

Formaldehyd produkowany i magazynowany jest w postaci wodnych roztworów zwanych formaliną na Instalacji Formaliny i przesyłany do dalszego przerobu za pomocą rurociągów przesyłowych.

H350 Może powodować raka.

H341 Podejrzewa się, że powoduje wady genetyczne.

H301 Działa toksycznie po połknięciu.

H311 Działa toksycznie w kontakcie ze skórą.

H330 Wdychanie grozi śmiercią.

H314 Powoduje poważne oparzenia skóry oraz uszkodzenia oczu.

H317 Może powodować reakcję alergiczną skóry.

H335 Może powodować podrażnienie dróg oddechowych.

Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych mieszaniny wodnych roztworów formaldehydu (FA) i metanolu (MeOH)

a) Wygląd:	Bezbarwna lub lekko mętna ciecz
b) Zapach:	Ostry zapach formaldehydu
d) pH	3,0-4,0
c) Temperatura topnienia/krzepnięcia - zakres;	Dla formaldehydu od – 92°C do -118°C, dla roztworu : 30,19% FA wynosi – 18,8°C
d) Początkowa temperatura wrzenia i zakres temperatur wrzenia;	Dla stężenia 37% FA i stężeniu 1% MeOH od 98,9 do 99,4°C, przy ciśnieniu 1013,25 hPa
e) Temperatura zapłonu;	Temperatura zapłonu par formaliny w zależności od zawartości formaldehydu i metanolu:

	64°C dla 36 %FA i 6%MeOH 79,4°C dla 50%FA i 1%MeOH; 85°C dla 37%FA i 1%MeOH
f) Prężność par;	5176 – 5186 hPa w 25°C dla formaldehydu 100%FA, 1,1322 hPa w temp. 20°C dla stężenia 40% FA
g) Gęstość względna;	1,04-1,120 g/cm ³
h) Rozpuszczalność;	W wodzie: Od 400 do 550g/l w 25°C dla 100%FA ≥100mg/ml w 20,5°C dla stężenia 37% FA
i) Współczynnik podziału: n-oktanol/woda;	Od -0,75 do 0,35 dla formaldehydu
j) Temperatura samozapłonu;	395°C dla formaldehydu, 430°C dla 37% FA przy ciśnieniu 1013 hPa
k) Właściwości wybuchowe;	Mieszaniny par formaldehydu z powietrzem mogą być wybuchowe. Granice wybuchowości w mieszaninie z powietrzem wynoszą: Formaldehyd: dolna 7% obj.; górna 73% obj. Metanol: dolna 5,5% obj. górna 44% obj.
l) Właściwości utleniające.	Silny reduktor

5. Sposoby ostrzegania ludności i zalecenia dotyczące zachowania się w razie awarii.

W wyniku awarii na instalacjach PFLEIDERER SILEKOL Spółka z o.o. możliwe są następujące zagrożenia:

- pożarowe,
- wybuchowe,
- toksyczne wynikające z rozprzestrzeniania się uwolnionej substancji niebezpiecznej.

5.1 Opis sposobów alarmowania o zagrożeniu:

W przypadku wystąpienia wybuchu, pożaru, wycieku lub innego miejscowego zagrożenia; jeżeli ich skutki nie oddziałują poza teren Spółki SILEKOL zostaje ogłoszony alarm I stopnia.

Alarm ogłasza pracownik zakładu poprzez uruchomienie syren ręcznych lub stosując powiadomienie głosowe w formie komunikatów.

W przypadku zaistnienia zagrożenia wykraczającego poza teren spółki ogłasza się alarm II stopnia.

Alarm ogłasza Dyspozytor Zakładu GA ZAK S.A. przy użyciu syren elektrycznych Zakładowych Formacji Obrony Cywilnej.

Ogłoszenie alarmu realizowane jest przy użyciu syren elektrycznych, dźwiękiem modulowanym trwającym 3 minuty. Jest to dźwięk przerywany tj. dźwięk trwa 10 sekund a przerwa między dźwiękami 15-25 sekund.

Odwołanie alarmu realizuje się przy użyciu tych samych syren, dźwiękiem ciągłym nadawanym przez 3 minuty.

Ogłoszenie i odwołanie alarmu oraz ostrzeżenie o zagrożeniach może być również podawane poprzez środki masowego przekazu.

5.2 Opis sposobów postępowania w przypadku zagrożenia:

- a) Postępowanie w przypadku pożaru:
  - zachować bezpieczną odległość od miejsca pożaru,
  - opuścić strefę zagrożenia znajdująca się w kierunku rozprzestrzeniania się chmury produktów spalania,
  - stosować się do zalecań dla alarmu chemicznego (podpunkt c).
- b) Postępowanie w przypadku wybuchu:
  - po usłyszeniu wybuchu schronić się przed spadającymi elementami,
  - oddalić się od miejsca wybuchu – potencjalne kolejne wybuchy,
  - stosować się do zalecań dla alarmu chemicznego (podpunkt c).
- c) Postępowanie w przypadku alarmu chemicznego:
  - Przebywając na terenie otwartym:
    - opuścić jak najszybciej zagrożony teren prostopadle do kierunku wiatru.
  - Przebywając w pomieszczeniach:
    - włączyć odbiornik radiowy i telewizyjny na częstotliwości kanału stacji lokalnej,
    - pozamykać i uszczelnić drzwi, okna i otwory wentylacyjne (używając mokrych tkanin np. ręczników, prześcieradeł lub stosując taśmę klejącą),
    - wyłączyć urządzenia wentylacyjne,
    - słuchać ogłoszeń przekazywanych przez służby ratownicze przy pomocy megafonów, systemów powiadamiania lokalnego, lokalnych mediów (np. radia samochodowe dla osób przebywających w pojazdach),
    - wygasić wszystkie źródła ognia, nie palić tytoniu,
    - nie spożywać płynów lub pokarmów narażonych na skażenie,
    - oczekiwać na odwołanie alarmu.

Bezwzględnie należy stosować się do poleceń wydawanych przez podmioty prowadzące działania ratownicze.

6. Informacje o opracowanym raporcie o bezpieczeństwie.

Obowiązujące w naszym kraju akty prawne obligują prowadzących zakłady zaliczane do grupy dużego ryzyka wystąpienia awarii przemysłowych do sporządzania raportów o bezpieczeństwie oraz planów operacyjno- ratowniczych.

Dokumenty te są aktualizowane każdorazowo w przypadku zmian aktów prawnych jak również inwestycji oraz zmian technicznych, które mają istotne znaczenie dla potencjalnych scenariuszy awaryjnych.

W raporcie o bezpieczeństwie Spółki SILEKOL wykazano, że zastosowane środki bezpieczeństwa, procedury oraz prowadzenie procesów w sposób znaczący minimalizują ryzyko wystąpienia awarii do poziomów akceptowalnych oraz tolerowalnych.

Raport zawiera analizę potencjalnych scenariuszy- przyczyn, przebiegu zdarzeń jak również określa strefy potencjalnego oddziaływania tych scenariuszy.

W oparciu o te scenariusze został przygotowany wewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy, stanowiący bazę do opracowania przez Państwową Straż Pożarną zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego.

7. Scenariusze awaryjne oraz zastosowane środki techniczne, organizacyjne i proceduralne chroniące przed wystąpieniem awarii oraz minimalizujące ich skutki

7.1 Scenariusze awaryjne:

W raporcie bezpieczeństwa dla PFLEIDERER SILEKOL Sp. z o.o. wykonano obliczenia prawdopodobieństwa oraz zasięgu skutków dla szeregu możliwych scenariuszy awaryjnych.

Najpoważniejsze z analizowanych scenariuszy to:

- a. przepełnienie zbiornika magazynowego metanolu-wybuch oparów metanolu,
- b. przepełnienie zbiornika magazynowego formaliny.

7.1a Przepełnienie zbiornika magazynowego metanolu-wybuch oparów metanolu

Wybuch oparów metanolu jest zdarzeniem o poważnych skutkach, jednak o bardzo niewielkim prawdopodobieństwie wystąpienia. Ze względu na zastosowane zabezpieczenia oraz wprowadzone procedury wybuch taki może się zdarzyć z prawdopodobieństwem **0,000281/rok co oznacza mniej niż 1 raz na 1000 lat.**

Zagrożenie falą nadciśnienia w skutek wybuchu oparów metanolu

Nadciśnienie [MPa]	Skutki	Odległość [m]	Obszar zagrożony	Pow. [ha]	Ocena ilości osób narażonych
0,005	Wybicie wszystkich szyb, lekkie uszkodzenia instalacji	106	Zbiorniki magazynowe, obwód 508 i stanowisko rozładunku metanolu, budynek 510	3,55	max 10
0,014	Zniszczenie lekkich konstrukcji stalowych, 1% uszkodzonych bębneków w uszach	51	Magazyn metanolu i formaliny, droga zakładowa 7/8	0,826	0÷2
0,083	50% ofiar śmiertelnych (uszkodzenie płuc), całkowite zniszczenie instalacji i budynków	18	Magazyn metanolu	0,099	0÷2

7.1b Przepętnienie zbiornika magazynowego formaliny.

Przepętnienie zbiornika magazynowego formaliny jest zdarzeniem o stosunkowo dużym zasięgu wystąpienia chmury toksycznej lecz niewielkim prawdopodobieństwie jego wystąpienia.

Przeprowadzone obliczenia wskazują, że awaria tego typu może się wydarzyć z prawdopodobieństwem **0,000406 /rok co oznacza mniej niż 1 raz na 1000 lat.**

Na wielkość, kształt oraz prędkość rozprzestrzeniania się chmury formaldehydu mają wpływ:

- prędkość i kierunek wiatru
- klasa pogodowa

Określając zasięg strefy ewakuacji na wypadek skażenia toksycznego zastosowano kryteria progowe „ERPG”-zalecane przez American Industrial Hygiene Association. Standardy te stosowane są ze względu na brak precyzyjnych wytycznych w prawie europejskim. Podstawowe znaczenie mają dwa poziomy stężeń:

-ERPG-2- max. stężenie substancji w powietrzu, poniżej którego osoby poddane ekspozycji w czasie do 1 godziny nie odczują nieodwracalnego efektu zdrowotnego lub objawów, które mogą wpłynąć na zdolność do podjęcia działań ochronnych.

ERPG-3- max. stężenie substancji w powietrzu, poniżej którego osoby poddane ekspozycji w czasie do 1 godziny nie poniosą efektu zdrowotnego zagrażającemu życiu.

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

Zagrożenie	Obszar potencjalnego zagrożenia
Klasa pogodowa F2	
Zagrożenie życia – stężenie powyżej ERPG-3	Zbiorniki magazynowe formaliny
Ryzyko utraty zdrowia – stężenie powyżej ERPG-2	Zbiorniki formaliny, stacja załadunku formaliny
Klasa pogodowa D3	
Zagrożenie życia – stężenie powyżej ERPG-3	Zbiorniki magazynowe formaliny
Ryzyko utraty zdrowia – stężenie powyżej ERPG-2	Zbiorniki magazynowe formaliny

Warunki atmosferyczne	Klasa pogodowa F Prędkość wiatru: 2 m/s	Klasa pogodowa D Prędkość wiatru: 3 m/s
Szybkość odparowania formaldehydu z rozlewiska	5,89 g/s	6,00 g/s
Całkowita ilość formaldehydu wyemitowana do atmosfery	21,2 kg	21,6 kg
Zasięg strefy, w której przekroczona jest wartość odniesienia substancji w powietrzu uśredniona dla 1 godziny – dla formaldehydu 50 µg/m ³	580 m	175 m

7.2 Zastosowane środki bezpieczeństwa:

Na instalacjach wchodzących w skład PFLEIDERER SILEKOL Spółka z o.o. zastosowano środki techniczne, organizacyjne i proceduralne zabezpieczające przed wystąpieniem awarii.

Do środków tych należą:

- automatyzacja procesów technologicznych,
- system alarmów ostrzegawczych sterowanych systemem komputerowym,
- systemy pomiarowe i ostrzegawcze stanów krytycznych,
- dozór wyposażenia instalacji produkcyjnych,

- instalacje zraszaczowe, hydranty, gaśnice,
- miejsca załadunków i rozładunków zabezpieczone tacami odpływowymi,
- układy zbiorników magazynowych zabezpieczone tacami,
- system odprowadzania ścieków do sieć kanalizacji przemysłowej i deszczowej (połączonych z oczyszczalniami ścieków GA.ZAK S.A),
- urządzenia ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem w postaci filtrów i cyklonów,
- bieżący monitoring instalacji produkcyjnych i miejsc magazynowania,
- zawory bezpieczeństwa, płytki bezpieczeństwa i zawory oddechowe,
- urządzenia w wykonaniu EX,
- instalacje odgromowe i uziemiające,
- instrukcje stanowiskowe i instrukcje bezpiecznej pracy,
- wykwalifikowany personel stale monitorujący instalacje,
- system pozwoleń na wykonywane prace,
- nadzór nad osobami postronnymi przebywającymi na terenie zakładu.

Kędzierzyn-Koźle, Luty 2017 r.